

Институт за књижевност и уметност, Београд
27–29. новембар 2023.

Сала Задужбине „Доситеј Обрадовић“
Библиотека Института за књижевност и уметност

МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

ФИЛМ
И
КЊИЖЕВНОСТ
2.0

КЊИЖЕВНО И ФИЛМСКО – У ПРОШЛОСТИ,
САДАШЊОСТИ И БУДУЋНОСТИ КУЛТУРЕ

Уредници
Марија Грујић
Кристијан Олах

ПРОГРАМ

Институт за књижевност и уметност

27. НОВЕМБАР 2023.

Сала Задужбине „Доситеј Обрадовић“ (сала А)

9:00 – 9:45 *Отварање скупа*

Бојан Јовић, директор Института за књижевност и
уметност, Београд
Невена Даковић (Факултет драмских уметности, Београд)
Марија Грујић, уредница скупа (Институт за књижевност и
уметност, Београд)
Кристијан Олах, уредник скупа (Институт за књижевност и
уметност, Београд)

Панел А1

9:45 – 11:15

Отварање књижевног дела ка филму I:

Проза и поезија филма

Модераторка: Невена Даковић

Бојан Ђорђевић (Филолошки факултет Универзитета у
Београду)
Пекић и филм

Предраг Петровић (Филолошки факултет Универзитета у
Београду)
Кишова проза у филмском Пешчанику Саболча Толнаија

Јелена Марићевић Балаћ (Филозофски факултет
Универзитета у Новом Саду)
Епски етос и српска кинематографија

Тијана Копривица (Институт за славистику Универзитета у Бечу)

*Од романа преко филма до филма у роману:
Медијске реализације Лета када сам научила да летим
Јасминке Петровић*

Панел А2
11:30 – 13:00

**Отварање књижевног дела ка филму II:
(Re)inventing the Digital**

Модератор: Бојан Ђорђевић

Сава Дамјанов (JISU-Jilin University [Чангчун, Кина])
AI – књижевност – филм

Marina Gabelica (Faculty of Teacher Education, University of Zagreb)
The Case of Her Story – (Re)inventing Crime Fiction in Digital Media (*zoom)

Драган Димчић (Факултет драмских уметности, Београд)
Immemory Криса Маркера: Између књижевности, филма и нових медија

Јелена Павловић Јовановић (Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу)
Преплитање књижевне и филмске критике у садржају популарног јутјуб канала The Take (*zoom)

13:00 – 14:30 Пауза за ручак

Панел А3
14:30 – 16:00

Филмски *storytelling* и трагање за (одбеглим) смислом
Модератор: Предраг Петровић

Татјана Росић Илић (Факултет за медије и комуникације, Универзитет Сингидунум, Београд)
Римејк и/ли адаптација као доминантни облици storytelling-a у савременој филмској индустрији: Роман Мушкарци који мрзе жене Стига Ларсона и филмови Мушкарци који мрзе жене редитеља Нилса Ардена Оплева и Девојка са тетоважом змаја Дејвида Финчера

Драган Ђорђевић (самостални истраживач)
Being Emé: У трагању за ишчезлом Албертином

Милена Владић Јованов (Филолошки факултет Универзитета у Београду)
Дистопија религије у наративима филмске франшизе Кућица за птице

Урош Ђурковић (Институт за српску културу Приштина – Лепосавић)
Дејвид Линч и српска књижевност: Увод у разматрање могућих веза

Панел А4
16:15 – 17:45

Лично је књижевно, књижевно је синематско

Модераторка: Наташа Симеуновић Бајић

Соња Веселиновић (Филозофски факултет Универзитета у
Новом Саду)

*Биографски филмови о писцима:
Од смрти аутора до живота–текста*

Наташа Симеуновић Бајић (Филозофски факултет
Универзитета у Нишу)

*Репрезентовање писаца и процеса креативног писања:
Упоредне анализе филмова из различитих кинематографија*

Лука Ракојевић (Универзитет Доња Горица, Подгорица)
Душан Вукотић – мислилац и мајстар (*zoom)

Пленарни разговор
18:00

**О прошлости, садашњости, и будућности студија односа
књижевности и филма**

Модераторка: Марија Грујић

I део: Писац, режисер и мултимедијални уметник
Слободан Шијан

Учесници: Слободан Шијан и Бојан Јовић

**II део: Филм и књижевност као јединствено поље
проучавања**

Учесници: Невена Даковић, Миролjub Стојановић,
Слободан Шијан и Бојан Јовић

**Библиотека Института за књижевност и
уметност (Сала Б)**

Панел Б1
9:45 – 11:15

Кинематографске реалности и моделирање речи

Модератор: Јован Букумира

Слободанка Владив-Гловер (Монаш Универзитет, Мелбурн)
*Екфраза (слика речима) у наративној фикцији и филмска
слика (film image) (*zoom)*

Николај Гладанац (Монаш Универзитет, Мелбурн)
*Биоскоп као метафора или метонимија: Две концепције и
њихово могуће помирење или синтеза (*zoom)*

Зоја Бојић (Институт за књижевност и уметност, Београд)
*Филм и античка мисао: Драмско казивање секвентне радње
на ликовним споменицима европске антике*

Ана Далеоре (Факултет за дипломатију и безбедност,
Београд)

Продуцентски модели екранизације романа на филму

Панел Б2
11:30 – 13:00

Сећам се: књижевна и филмска историографија

Модераторка: Зоја Бојић

Лариса Костић (Институт за књижевност и уметност,
Београд)

*Панорама сећања: Културни живот Београда кроз писма и
филмове Вукице Ђилас*

Ана Филиповић (Филозофски факултет Универзитета у
Београду)

*Књижевна и филмска слика града: Међуратни Београд
у роману Теразије Бошка Токина и филму Београд,
престоница Краљевине Југославије Војина Ђорђевића*

Биљана С. Солеша (Медицинска школа, Крушевац)
*Поетика простора у телевизијским адаптацијама
приповедака Лазе Лазаревића*

13:00 – 14:30 Пауза за ручак

Панел Б3
14:30 – 16:00

Игре медија, архетипа и књижевности

Модераторка: Лариса Костић

Марина Миливојевић Мађарев (Академија уметности, Нови
Сад)

*Однос редитељке Софије Соје Јовановић према женским
ликовима у комедијама*

Павле Т. Солеша (Факултет музичке уметности, Београд)
*Озвучена реторика ћутања: Музичка решења књижевних
немих сцена у филмским и телевизијским адаптацијама
романа Дервиш и смрт Меше Селимовића, Сеобе Милоша
Црњанског и Корени Добрице Ђосића*

Анђелка Лутовац (Средња стручна школа, Бијело Поље)
*Филм Свето место Ђорђа Кадијевића као екранизација
Гогољеве приповијетке „Виј“*

Филип Јешић (самостални истраживач)
*Игром против сваког зла: Једна могућа паралела између
приповетке „Игре“ Антонија Исаковића и филма Живот је
леп Роберта Бенињија*

Панел Б4
16:15 – 17:45

Нова читања поетике црног таласа
Модераторка: Марина Миливојевић Мађарев

Михајло Витезовић (Академија уметности, Београд)
*Ђошак тамног кадра: Филмови црног таласа инспирисани
фантастичком књижевношћу*

Магда Г. Миликић (Институт за српску културу Приштина –
Лепосавић)
Нереализовани пројекат Миће Поповића Фарови и деца

Ивана Раловић (Институт за српску културу Приштина –
Лепосавић)
*Књижевност на путу за велики екран:
Нереализоване адаптације из заоставштине редитеља
Александра Саше Петровића*

Дина М. Павић (Кућа легата, Београд)
*Од лирске песме до филмског кадра: Анализа филма
Хасанагиница Миодрага Миће Поповића у оквирима
естетике црног таласа*

28. НОВЕМБАР 2023.

Сала Задужбине „Доситеј Обрадовић“ (сала А)

**Панел А1
9:15 – 10:45**

Фантастика атмосфере и демон трансформације
Модератор: Кристијан Олах

Бојан Јовић (Институт за књижевност и уметност, Београд)
*Поступци ресемантизовања у екранизацијама романа
Филипа К. Дика Да ли андроиди сањају електричне овце?*

Часлав В. Николић (Филолошко-уметнички факултет
Универзитета у Крагујевцу)
*Атмосферологија: Твин Пикс Дејвида Линча и Марка
Фроста*

Драгана Бошковић (самостална истраживачица)
Антропологија дистопије

Жарко Миленковић (Филозофски факултет Универзитета у
Новом Саду)
*Стооки страх: Постапокалиптична егзистенција у роману
Пут Кормака Макартија и његовој филмској адаптацији у
режији Цона Хилкоута*

**Панел А2
11:00 – 12:30**

**Полисемија филмске адаптације књижевног дела /
случај Арсена Диклића**
Модератор: Бојан Јовић

Миља Јеленић (Југословенска кинотека, Београд)
Иза речи [Наш (музеј филма)]

Гост панела: Лордан Зафрановић (режисер)

13:00 – 14:30 Пауза за ручак

**Панел А3
14:30 – 16:00**

**Филм и телевизија као артикулација (још) неизрециве
речи**
Модераторка: Марија Грујић

Станислава Бараћ (Институт за књижевност и уметност,
Београд)
Постављање граница и заузимање за себе: *Психотерапијски
наратив у филму Духови острва Мартина Мекдоне*

Дејан Дурић (Филозофски факултет, Ријека)
Подручје без сигнала и „квалитетна телевизија“ у
Хрватској

Ане Фери (Филолошки факултет Универзитета у Београду)
*Дизајнирање емпатије код дјеце: Мултидисциплинарна
анализа приче „Сто и један далматинац“ у књизи, филму,
анимацији и кроз вјештачку интелигенцију (*zoom)*

Александра П. Тодоровић (Филолошко-уметнички факултет
Универзитета у Крагујевцу)
*Афазије: Одсуство говора и сан о повратку у филму
Андреја Тарковског* Огледало

Панел А4
16:15 – 17:45

**Coming-of-age алтернативних идентитета из
књижевности ка филму (или обрнуто)**

Модераторка: Станислава Бараћ

Јелена Милинковић (Институт за књижевност и уметност,
Београд)
Мале жене *Грете Гервиг*

Мерима Омерагић (Центар за интердисциплинарне студије
„Проф. др Здравко Гребо“, Универзитет у Сарајеву)
*Аутобиографско писање Мире Фурлан у testimонијалној
интерсекцији са кинематографском тачком гледишта*

Зорана Симић (Институт за књижевност и уметност,
Београд)
*Трагом срна у „екотерористичкој“ одмазди:
компаративна анализа (рецепције) романа Вуци своје рало
по костима мртвих Олге Токарчук и филма Трофејна дивљач
Агњешке Холанд*

Милица Петровић (Филолошки факултет Универзитета у
Београду)
*Културни стереотип и женски идентитет: Петријин
венац Драгослава Михаиловића и Срђана Карановића*

**Библиотека Института за књижевност и
уметност (Сала Б)**

Панел Б1
9:15 – 10:45

Слатки греси адаптације и друге приче I
Модератор: Новак Малешевић

Нађа Павлица (Факултет за медије и комуникације,
Универзитет Сингидунум, Београд)
*Реинтерпретација наратива и идентитета у
адаптацијама: Компаративна анализа Надзирача у филму
и телевизији*

Јана Растегорац Вукомановић (Филолошки факултет
Универзитета у Београду)
*Екранизације у совјетском немом филму: Аелита Алексеја
Толстоја и Јакова Протазанова / Мати Максима Горког и
Всеволода Пудовкина*

Наташа Дракулић Козић (Институт за књижевност и
уметност, Београд)
Хадерсфилд на сцени и на екрану (*zoom)

Матеја Ђедовић (Академија уметности, Нови Сад)
*Невоље једног Кинеза на филму – филмски наследници Кин-
Фоа*

13:00 – 14:30 Пауза за ручак

Панел Б2
14:30 – 16:00

Слатки греси адаптације и друге приче II

Модератор: Владимир Б. Перић

Александра Жежељ Коцић (самостална истраживачица)
Уметност irrealis Андреа Асимана: Зови ме својим именом
– роман и филм

Борис А. Ђорем (Филозофски факултет Универзитета у
Источном Сарајеву)

*О Лајању на звезде као роману и као филму: Однос(и)
двје верзије романа и филма, те њихова повезаност с
Витезовићевим афоризмима (*zoom)*

Александра Стошић (Филозофски факултет Универзитета у
Нишу)

*Трансмедијални приступ роману и филму Убиство с
предумишљајем (*zoom)*

Владимир Б. Перић (самостални истраживач)

*У дуплој експозицији: Година зеца у преклопу филмског и
књижевног*

Панел Б3
16:15 – 17:45

**Књижевност као конституисање метафилмског
дискурса**

Модераторка: Александра Жежељ Коцић

Стеван Вуковић (Филозофски факултет Универзитета у
Београду; Филмфорум, СКЦ)
Тијана Саватић (самостална истраживачица)
Поезија у филмовима Вудија Алена

Александра Секулић (Центар за културну деконтаминацију,
Београд)
Одисеја у Летњем биоскопу *Саболча Толнаија*

Немања Митровић (Институт за филозофију и друштвену
теорију, Београд)
Од књижевне до покретне слике: Бланишо и теорија филма

Бојана Аћамовић (Институт за књижевност и уметност,
Београд)

Живот и смрт песника у Цармушовим филмовима
Мртав човек и Само љубавници опстају

29. НОВЕМБАР 2023.

Сала Задужбине „Доситеј Обрадовић“ (сала А)

**Панел А1
9:15 – 10:45**

Слатки греси адаптације и друге приче III

Модераторка: Лада Стевановић

Јелена Кусовац (Филолошки факултет Универзитета у Београду)

*Филм Бајка Александра Сокурова:
Зачарани историјски круг и у њему – маса*

Ана Дошен (Факултет за медије и комуникације,
Универзитет Сингидунум, Београд)

Патологија усамљености: Стратегије репрезентације у роману и филму Аудиција

Симка Ђурић (Филолошки факултет Универзитета у Београду)

*Отац „истерна“ у вртлогу агитпропа:
Жанровски тропи вестерна у причама „Дете“ и „Оклопни воз“ Всеволода Иванова*

Милица Шпадијер (Факултет драмских уметности, Београд)

Слатки живот Петронија Арбитра камером Федерика Фелинија

**Панел А2
11:00 – 12:30**

Мит о слободи избора: уметничко или рационално спасење

Модераторка: Јелена Кусовац

Данијела Марот Киш (Филозофски факултет, Ријека)

Саша Станић (Филозофски факултет, Ријека)

Тематика потопа у књижевности и на филму

Лада Стевановић (Етнографски институт, Београд)

Одисеј на филмском платну и телевизијском екрану

Анте Јерић (Филозофски факултет, Ријека)

*Трансформативна искуства у знанственој фантастици:
Тед Ђанг*

Марија Грујић (Институт за књижевност и уметност,
Београд)

*Избор песника, избор љубавника: Мит о Еуридици у филму
Портрет даме у пламену*

13:00 – 14:30 Пауза за ручак

**Панел А3
14:30 – 16:00**

Теоријске и медијске карневализације

Модераторка: Милица Мустур

Горан Чворовић (Универзитет Сорбона, Париз)

*Англицизација српског језика у контемпоралној филмској
равни и језички допринос филма као морфеме ширег
значења (*zoom)*

Марија Копривица Лелићанин (SAE Institute Alta
Formazione Artistica e Musicale, Милано)
*Моћ језика у читању филма: Од раних аналогја до
мултимодалности*

Блаженка Лакетић Тривунчић (Универзитет Сорбона,
Париз)
*Од семантике и естетике филмске нарације ка књижевним
и културно-историјским садржајима: Проблем
интерпретације и рецепције српског уметничког дела у
трећој генерацији српско-француских билингвала у Паризу
(*zoom)*

Панел А4
16:15 – 17:45

**Књижевно/визуелно као језик етичких и уметничких
парадигми**

Модераторка: Марија Грујић

Маријана Терзин Стојчић (Југословенска кинотека,
Београд)
*Деца у рату као инспирација за филмски сценарио:
Снага ратне хуманости и одрастање деце у филмским
сценаријима Арсена Диклића*

Милица Мустур (Институт за књижевност и уметност,
Београд)
*Хуманистика у служби правде: Литерарна поетика
детективске серије Ендевор*

Јана М. Алексић (Институт за књижевност и уметност,
Београд)
Вожња у оба смера: Тематско-мотивске и семантичке

*интерференције између Муракамијеве збирке прича
Мушкарци без жене и Хамагучијевог филмског остварења
Повези ме*

Кристијан Олах (Институт за књижевност и уметност,
Београд)
Кадрови од речи: О духовности филма у романима Теодора
Росака *Трентај* и Пола Остера *Књига опсена*

**Библиотека Института за књижевност и
уметност (Сала Б)**

Панел Б1
9:15 – 10:45

Филм и књижевност у вртоглавици мита и историје

Модераторка: Јелена Панић Мараш

Јована Јосиповић (Институт за књижевност и уметност,
Београд)
*Мит и народна књижевност – путеви и препреке до
српског филма*

Невена Варница (Филозофски факултет Универзитета у
Новом Саду)
Бој на Косову – драма и филм

Милош Живковић (Институт за књижевност и уметност,
Београд)

*Да ли је могуће снимити филм о Немањићима?:
Национални идентитет између слике и текста*

Јелена Васиљевић (Филолошки факултет Универзитета у Београду)
Карађорђе – историјски спектакл: *Функција и преображај историјске драме у оквиру конституисања српске кинематографије*

Панел Б2
11:00 – 12:30

Књижевност и филм за децу: образовање, теорија, дилеме

Модераторка: Јована Јосиповић

Јелена Панић Мараш (Учитељски факултет Универзитета у Београду)

Књижевно дело и (анимирани) филм за децу: идеолошки и теоријски аспекти

Владимир Вукомановић Растегорац (Учитељски факултет Универзитета у Београду)

Представе смрти у филмским обрадама романа за децу и младе: упоредна анализа и методички потенцијали

Ивана Игњатов Поповић (Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Нови Сад)

Филм за децу и његове (не)могућности у односу на роман као литерарни предложак (Пети лептир и Лето када сам научила да летим)

Слађана М. Миленковић (Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум, Сремска Митровица)

Филм и књижевност у образовном дискурсу

13:00 – 14:30 Пауза за ручак

Панел Б3
14:30 – 16:00

Искушења и просветљење екранизације

Модератор: Владимир Вукомановић Растегорац

Тијана Матијевић (Институт за филозофију и друштвену теорију, Београд)

Збуњујући поглед flâneuse: Гледати камером и оловком у филмском и књижевном тексту (*zoom)

Милена Гвозденовић (Југословенска кинотека, Београд)
Експанзија нових руских телевизијских серија заснованих на литерарним класицима с освртом на серију Тихи дон

Драгана Лисић (Филолошки факултет Универзитета у Београду)

Госпођа Даловеј – *класик Вирџиније Вулф и његово филмско читање*

Новак Малешевић (Институт за књижевност и уметност, Београд)

Како екранизовати филозофију?: Случај Браћа Карамазови

**Излагања на скупу ограничена су на 15 минута.
Након сваког панела и дискусије за коју је предвиђено
30 минута биће пауза у трајању од 15 минута.**

МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ ОДБОР

др Бојан Јовић, Институт за књижевност и уметност у
Београду (директор)

др Норберт Бахлајтнер, Универзитет у Бечу

др Невена Даковић, Факултет драмских уметности у
Београду

др Александра Манчић, Институт за књижевност и
уметност у Београду

др Татјана Алексић, Универзитет у Мичигену

др Никица Гилић, Филозофски факултет Свеучилишта у
Загребу

др Наташа Ковачевић, Источни Мичиген Универзитет

др Слободанка Владив-Гловер, Монаш Универзитет у
Мелбурну

др Вук Вуковић, Факултет драмских уметности

Универзитета Црне Горе у Цетињу

др Марија Грујић, Институт за књижевност и уметност у
Београду

др Кристијан Олах, Институт за књижевност и уметност у
Београду

др Владан Бајчета, Институт за књижевност и уметност у
Београду

Међународни научни скуп се организује у оквиру одељења:

Теорија књижевности и уметности / пројектни задатак
„Књижевност у филмској, телевизијској и интернетској
култури“

Историја српске књижевне критике и метакултуре

Контакт:

film.knjizevnost2@gmail.com

+381 11 2686 036